

maal, hvorvidt den, der uden Dom er bleven idendt Straf, kan hensekyde sig under Rettergang. I saa Henseende bestemmes her: „Er Straf uden Dom tilkjendt i Felten eller ombord i Krigsskibe paa Togt, kan den Paagjældende ikke fordræ Sagen henvist til Retten og derved hindre Straffens Fuldbjyrdelse“. Denne Bestemmelse er i og for sig — jeg vil ikke sige ganske naturlig —, men praktisk nødvendig; da Forholdene gjøre det umuligt paa et Togt og i Felten hvert Dieblit at sætte Krigsretten. Derefter kommer det andet Tilfælde: „Heller ikke kan han fordræ Sagen henvist til Retten, naar Straffen uden Dom overhoved kun er et af de før omtalte blotte Disciplinarmidler eller simpel Trettesættelse.“ Den hele Ændring, som Udvalget har foreslaaet til dette Stykke, er, at man foran Trettesættelse har indskudt „simpel“, idet man har ment, at streng Trettesættelse, slet i andre Krigsmænds Overværelse, kan være en saa overordentlig søkelig og saa overordentlig ydmygende Straf, at Vedkommende, naar han forestral det, burde have Ret til at faae Sagen afgjort ved Dom. Yderligere har Flertallet ikke turdet gaa, og navnlig have vi ikke turdet gaa saavidt, som et enkelt Medlem har ønsket, nemlig at Disciplinarmidlerne endog skulde kunne gjøres til Gjenstand for Appel til Krigsretten. Svad der i saa Henseende navnlig har været det Afgjørende for mig, er de rent praktiske Hensyn, idet det nemlig i mange Tilfælde vil være umuligt at sige, om et Disciplinarmiddel anvendes som Straf eller kun som en Dvælse. Hvis man vil indføre en saadan Bestemmelse som den, der er foreslaaet under Nr. 143, at blotte Disciplinarmidler skulde kunne gjøres til Gjenstand for Appel, tror jeg ikke, man derved vil opnaa nogetformelt Andet, end at man vil fremme Myndighedsmisbrug paa en ganske anden Maade, idet de Overordnede faktisk ville have Afgang til at anvende de selv samme Midler, blot under en anden Form eller under et andet Motiv, om jeg saa maa udtrykke mig. Der har blandt flere af Udvalgets Medlemmer, navnlig Ælle-Fagmændene, været en temmelig stor Tilbøjelighed til at stryge den sidste Bestemmelse i denne Paragraf, nemlig den, at man ved at hensekyde sig under Rettergang udsætter sig for at faae forpøget Straf. Man har syntes, at en Mand, naar han ikke forlanger Andet end at faae sin Sag prøvet af Retten, ikke gjør sig skyldig i Noget, som fortjener Straf, og det maa vistnok erkjendes, at det strider mod det almindelige Begreb om Straffskyld at underkaste denne Fremgangsmaade nogen Til lægsstraf, men jeg saavel som flere af Udvalgets Medlemmer have dog høiet os for det praktiske Hensyn. Vi erkjende, at det vilde være uehdigt, om de Underordnede, eller om i det Hele Krigsmand uden Risiko kunde faae Krigsret sat endog saa for de aller ubetydeligste Forseelser, hvorved de i alt Fald kunde opnaa at faae Straffens Egektion

udsat. Jeg tror derfor, at dette er en Bestemmelse, som er ganske praktisk, og det er dette Hensyn, som har gjort, at man har høiet sig for den, saa meget mere, som man maa komme til den Erkjendelse, at det alligevel i Pragis vil gaa saaledes, at naar Nogen har vægret sig ved at modtage en arbitrær Straf og har fordret Sagen paafjendt af Krigsretten vil denne være temmelig stemt for at se paa hans Forhold med noget strengere Dine, end den ellers vilde gjøre. — Ændringsforslaget under Nr. 147 til § 198 er væsentlig kun en Redaktionsændring. — Hermed har jeg gennemgaaet de til dette Afsnit stillede Ændringsforslag og skal derfor foreløbig standse.

Bajer: Det store Afsnit af Lovforslaget, som nu er sat under Forhandling, indeholder efter min Mening de fleste tvivlsomme Punkter, de Punkter, som efter min Mening ville vække den største Tvivl her i Thinget med Hensyn til Afstemningen. Jeg erkjender nemlig ikke for dette Things Vedkommende Spørgsmaalet om Afstafelsen af legemlig Tugt for et tvivlsomt Punkt, skjøndt det gav Anledning til tre Dages Forhandlinger; det var nemlig kun meget faa Medlemmer her i Thinget, som holdt paa denne Straffart. Jeg deler fuldstændig den ærede Ordførers Dnske om at indskrænke Forhandlingen til det mindst Mulige, men jeg vil strax tilstaa, at det er lettere sagt end gjort, thi det forekommer mig, at Begyndelsen af Forhandlingerne har bredet sig saa vidt over enkelte Ting, at det er vanskeligt at fatte sig i saa stor Korthed, som ellers kunde ønskes. Jeg skal imidlertid bestrebe mig derfor og vise Resignation ved ikke at omtale flere mindre Ting, som jeg ellers vilde omtale, og jeg kan saa meget bedre indskrænke mig, som jeg med Hensyn til det vigtigste Punkt, det, der for mig næsten er af afgjørende Betydning, nemlig § 160, kan henvise til en meget udførlig Begrundelse i Betænkningen. — Det første Ændringsforslag, som den ærede Ordfører undlod at omtale, fordi han ikke har været med til at stille det, er Ændringsforslaget under Nr. 91. Jeg tør ikke udtale nogen Tvivl om, at det ikke skulde blive vedtaget, thi hele Flertallet har, om det end har været uenigt om Maaden, dog været enigt om, at denne Grundlovsbestemmelse skulde komme frem i Lovforslaget paa den ene eller den anden Maade, og da det Forslag, som var stillet af flere andre ærede Medlemmer, ikke er blevet vedtaget, haaber jeg, at man nu, i alt Fald naar man har betænkt sig til tredie Behandling, vil stemme for Ændringsforslaget under Nr. 91. Jeg skal kun gjøre nogle ganske korte yderligere Bemærkninger dertil, idet jeg iøvrigt henviser til de tidligere Forhandlinger, da § 47 var paa Dmtale. Jeg vil da gjøre opmærksom paa, at i den grundlovgivende Rigsforsamling, den Gang